

2 TIMOTEO

Onte'ti Pabla Timoteotaj o'nigmadoya'uyate.

Pabla Timoteotaj o'nigmadoya'uyate.

1 ^{1,2}Huadi'da Timoteo, do Pabla o'nigmadoya'ne, sion. Ontaj Jesucristoen huadak hua'a o'nigbatia'pakme'ne. Iknopoepo o'nigpeeme'nok konig do'huedsi'po o'taene. "Jesucristotaj aya'ada o'noknopoepo aya'ada on'nigpeepo Diosere on'noehuahuka'apo." Diosa be'pakpo do'taj bektie'ea'uyne, "Jesucristo huadak hua'a aya'tada yamanbatia'pakika'." Mena'po nogbayo nogbayo nog aratbuttaj Diosa me'ta'mona'uyne. Ontaj sion ijtiona'pakikay. "Apag Dios Huairia Jesucristoere 'urunanada katiokike'po, katinepahuike'po, kenpa'ti kanopo'noeyike'po," o'tiona'pakika'ne, sion.

Jesucristoen huadak hua'a yamanbatia'pakika'.

³Diostaj do'hued adhuea'pane' on'nigpeika'uyate. Konigti Diostaj ijnigpeika'po daknopo'da ijjepe ijnigpeikay. Diostaj o'tiona'pakika'ne. "Timoteo daka' oknopoepo o'nigpeika', dakiti Dios. Daka' yatihuapokika' yanopo'teypakika'," o'tiona'pakika'ne. ⁴Kenpa'ti a'nenda ontaj yokhua'denok suhue' i'epo i'huikon'uy. I'huikuynok

kenda oknopoika'ne. Konigepo ontaj e'huahua'ta' ijpaki. E'ta'huadunhua'ta' ijpaki. A'durugpakya'po e'ta'huadunhua'ta' ijpaki. ⁵Diostaj daka' iknopoika' yoknopoenkikay Q'nen huamama Loida huaye Euniceere huakkuruda Jesucristotaj o'noknopo'e'uyate. Oy o'nakon Jesucristotaj iknopoika' daka' ijnopoey.

⁶Konigepo Diosen Nokirega nogiti nogiti ontaj menopo'teypake'po betihuapokike'. Nogiti nogiti Diosen yakika'. Jesucristoen huadak hua'a yamanbatia'pakika'. Huakka' yamanmadika'. "Yan'no'korea', Jesucristotaj yanoknopo'e'." Yamana'ika'. A'nennada o'tibata'tepo kenpa'ti o'tiona'pakuy. E'tiona'pakde'te Diosa menopo'toe'uyne. Huaboa'da o'tihuapokpo o'no'po'teypakuy. Huadak hua'a e'manbatia'pak kenpa'ti e'manmadika' Diosen Nokirega betihuapokika'ne. Konigepo nogiti nogiti Diosen huadak hua'a yamanbatia'pakika'po yamanmadikika'. ⁷Diosen Nokirega mo'no'po'toenok me'pukhue' o'epo teynopo'da Diostaj nigpeika'dik o'ene, Huayahuaya di' o'maika'ne, kenpa'ti huadaky'o' huaka' o'no'poepo o'kika'ne. ⁸Konigepo me'pukhue'ada Huairi Jesucristoen yamanbatia'pakika'. Kenpa'ti Jesucristoen huadak hua'a

ijmanbatia'pakika'nok huabakuda' jakyo ijikay. Huabakuda' jakyo ee'pi do'taj okbirahue' o'ene. Jesucristoen huadak hua'a e'manbatia'pakonhua'te mo'huadiayapone bo'tidi'keapone dakhuea'da mogka'apone. Pai'da e'nopo'eada okbatikhue'ada nogiti nogiti huadak hua'a yamanbatia'pakika'. Diosa menopo'teypakapone. ⁹Oro' dakhuea' huaka'eritaj Diosa mo'manopo'korea'po mo'nopo'yare'uynok kenpa'da bueyhue'dik o'eapone. "Huadak yag'kika' kenpa'ti do'huedyo'da yag'kika'. On'tihuapokika'apone." Diosa mona'ne. Diosere o'noeonhuahuika'apoy. Oro'ada huadaknanada o'kika'nok Diosa nopo'yareahue' mo'ene. Diosada di'nanada mo'epo kenpa'ti bo'pakpo oro'en dakhuea' e'ka bokkahuea'po mo'nopo'yarea'ne. A'nnanada huadari kahued siokpoere kahued Diosa oa'po, "Aratbut dakhuea' huaka'eritaj a'manopo'yareaya'po do'huedsi'po ijmanigta'mona'apoy." Diosa a'nnanada oa'uyate.

¹⁰Ken oynayo Diosa di' mo'ene oknopoe'dik o'ene. Kena'po oro'en huamanopo'yarea'eri Jesucristo o'si'poepo, o'kereckdepo o'manmadika'po, o'batihuapokika'po, aya'tada o'manigbuey'uyate. E'bueytada Diosa o'noyhuada'po kurudyo o'tohua'uyate. Dios di' mo'epo kenda mo'nigka'uyne oro'taj. Kenda huadak hua'a o'e, oknopoey. Oknopoe'po kenpa'da bueyhue'dik o'epo Diosere o'noeonhuahuika'apoy.

¹¹Huadak hua'a kamanbatia'pake'po, Jesucristoen huadak hua'a kamanmadike'po. Diosa me'ta'mona'uyne. "Judío ehue' e'huag'taj yamanmadika'." Diosa mena'uyne. ¹²Jesucristoen huadak hua'a ijmanbatia'pakika'nok aratbuta

dakhuea' me'nogkika'ne. Huabakuda' jakyo e'kuda'tada birahue' ijje'y. Pai'da e'nopo'eada birahue' ijje'y. Huadakda o'e Dios. Teynanada o'e. "Huadak hua'a yamanbatia'pakika'." Mena'uynok Jesús nogok e'tiakde'te do'taj be'tihuapokika'apone be'toeika'ne daka' yoknopoe'y.

¹³Diostaj kenpa'ti Jesucristotaj buttida hua'a on'madikika'ne. O'peonhuahuika'ne, Timoteo. Do'hua buttida e'manmadika'taj yanopoeonhuahua'. Okkahuehue' yae'. Jesucristotaj daka' yaknopoika'po, Diostaj di' yaika', kenpa'ti aya' Jesucristoen huaknopoe'eriomeytaj di' yamaika'. ¹⁴Diosen Nokirega mo'nopo'toene. Diosen Nokirega be'tihuapokpo Diosen buttida hua'a me'nopoea'ne daka' yaknopoika'po daka' yamanmadika'. Batikhue'da yaknopoika'po yamanmadikika'.

¹⁵Huakka' Asia huadaribayo huaknopoe'eria do'taj me'nokhuame'ne. Kenda i'nopoe. Figelo Hermógenesere me'nokhuame'ne. ¹⁶⁻¹⁸Onesíforonayo kirigayo' be'ta'huadikame'ne. Me'nopo'noeyagkikame'ne. Do'te huabakuda' jakyo behuatiakikame'ne. Do'taj o'tiahuaypo okbirahue' me'ika'uyne. Roma huakka' jakyo huaboa'da o'tiakdepo be'ukonhua'po be'ukpo be'huahuayme'ne. Kenpa'ti a'nenda Efesoyo oro'omeytaj huakka' bo'tihuapokika'uyne i'no'poet. "Onesíforotaj yatinepahui'po dakhuea' e'ka' yakkahuea'. Ke'nen huabettaj yamatinepahui'po yabakkahuea'. Jesucristo onte'ti e'tiakte Onesíforotaj katinepahui'e'po," ijtiona'paki.

Jesucristoen huadak sorotataj yaika'.

2 ¹Konig do'huedsi'po o'taene, sion. Jesucristotaj daka' iknopoika'nok Diosa daka' menopo'teypakike'. Huadak hua'a kamanbatia'pakike' Dios

be'tihuapoke'po. ²A'nenda Jesucristoen huadak hua'a ijmanmadikanhua'po huakka'tada ijmanmadikika'uy. Do'hua e'manmadika' me'peika'uyne. Do'hua e'manmadika' nogomey huaknopoe'eritakon daka' yamanmadika'. Ken huabokerekomey daka' Jesucristotaj yan'nigpeika'apet okbatikhue' ya'neapet kenpa'ti nogomeytaj manmadikika'dik ya'neapet, kenomeytaj yamanmadikanhuati'.

³Sorotataj menokanig pai'da o'nopo'ika'. Huadak sorotatanayo pai'nana e'nopo'ika'ada monhue' o'ne. Konig huadak sorotataj yaika', Timoteo. Jesucristotaj iknopoenok kenpa'ti i'nigpeika'nok aratbuta dakhuea' egka'te kenpa'ti pai'da e'nopo'epi' oknopoe'batikhue' yae'. Monhue' yae'. ⁴Kenpa'ti sorotatanayo huakupete bahuayikahue'dik o'ne, huakupete katepi' sigpi' kakahue'dik o'ne, ta'bapi' kakahue'dik o'ne. Sorotataj ke'nen huairitayo'da nigpeika'dik o'ne. Oro'omeykon konig sorotataj o'epo oro'en huairi Jesucristotaj mon'nigpeika'. ⁵Kenpa'ti huake'te'eri nog huake'te'eriore o'ketpo huakkuruda jakokyeya'po ida okketpo. Gana agkaya'po e'ke'te' huairitaj nigpeika'dik o'e. Oro' konigti Diosen 'urua'da e'kika'ta' e'paknayo daka' Jesucristotaj nigpeika'dik o'ene. "Huadakda i'kika'uy. Doere i'noeonhuahuika'apone." Diosa mona'apone. ⁶Kenpa'ti oro' Cristoen huamanmadika'eri konig ta'ba huaka'eri o'ene. Huairitaj ta'ba huanigka'eri ogkika'po huakkuru aypo e'boyogte bape'dik o'nika'. Oro' konig ta'ba huaka'eri ee'nayo Diosa oro'takon huakkuruda 'urua'nanada mo'ea'apone. ⁷Kenda huaboa'da ona'ne daka' yanoponhua'. Jesucristo Huairia aya'da menopoenka'apone.

⁸Jesucristotaj yanopoe'po Jesucristo David Huairien adhuea' huayayo o'epo e'bueytada Diosa o'noyhuada'uyate. Kenda huadak hua'a aya'tada ijmanbatia'pakikay. Aratbuta Jesucristotaj o'noknopoe'po on'nopo'korenok Diosa o'manopo'yarea'ika'.

⁹Jesucristoen huadak hua'a ijmanbatia'pakika'nok huakka'mon do'taj menhuadiayne. Dakhuea' menogkika'ne, huabakuda' jakyo megkudika'ne. Dakhuea' huaka'erionig pai'da ijnopo'ey. Donayo huabakuda' jakyo ee'pi' nogya' nogya' huabada nog huaknopoe'eria Jesucristoen huadak hua'anayo on'manbatia'pakika'. ¹⁰Huakka'tada Diosa o'baktie'ea'uyate. Jesucristotaj huaknopoe' kenpa'ti huanopo'korea' huanopo'yare' o'baktie'ea'uyate. Huakka' Jesucristotaj kanoknopoe'po kan'nopo'kore'po kan'nopo'yare'po Diosere kan'noeonhuahuike'po pai'nada e'nopo'unhuahua'ada Diostaj batikhue' yoknopoe'po batikhue' ijikay.

¹¹In buttida huadik o'da'ika' aratbuta:

Oro' Jesucristotaj oknopoika'po pai'da o'nopo'epo e'bueynayo kenere o'noeonhuahuika'apoy.

¹²Cristotaj oknopoe'po pai'da o'manopo'epo batikhue' ee'nayo Cristoere huairi o'ea'poy.

"Jesucristotaj oknopoe'hue' ijje'y." Oro' ea'nayo Cristotaj oknopoe'hue'da huae'eritaj "Do'huedsi'po ehue'da mo'ene." Oro'taj mona'apone Diosa.

¹³Jesucristotaj eknopoe'batikpi' kenda Cristoa mona'uynig o'ka'apo. Kenda oa'uyyo o'ka'apo. Nogpa'da adhue'dik o'epo o'ka'apo.

**Huaknopoe'eritaj daka' yamana'ika'.
Diostaj daka' yanigpeika'.
Daka' e'nigpeika'te, "Daka'
o'nigpeika'ne." Diosa mena'apone.**

¹⁴Jesucristotaj huaknopoe'eria o'noknopoe'po on'bueydepo Cristoere

on'noeonhuahuika'apo. Cristotaj mo'noknopoe'po batikhue' mo'ne. "Cristotaj oknopoe'hue' ijjej," ahue'dik o'ene. Kenda Cristo oa'uy o'ka'apo. Kention huaknopoe'eritaj onte'ti onte'ti yamanika'. Kenpa'ti adhuea'pane'en hua'a maboyikahue'dik mo'ne. Kenda hua'a e'maboi'ika' 'urunopoa' ogkikahue'dik mo'ene. Kenda hua'a be'api' on'peika'po Jesucristotaj eknopojika'ada batikdikpi' onte'ti dakhuea' kika'dikpi' o'neapo. Huaknopoe'eria 'urua'nanada kan'batia'pakike'po Diosa o'pak. ¹⁵Diestaj daka' yanigpeika'po Diosen buttida hua'a butuknana yamanmadikika'. Diosen daka' i'manmadikika'po "Huadakda i'manmadikika'uy." Diosa mena'apone okbirahue' i'eapo Diestaj. ¹⁶Keyoda i'ika'nig keya' nama'da huamanmadika'eri o'nika'po dakhue'da on'batia'pakika'. Manigpeehue'ada konigti batia'pakhue' yae'. Nama'da huamanmadika'eria nama'da on'batia'paknok Jesustaj huaknopoe'eri sig sig o'noknopoe'batikonhua'apo nogiti nogiti dakhuea' ogkika'apo. ¹⁷Nama'da on'manmadika'nok nogya' nogya' huakka'ada on'nigpeepo Jesustaj eknopoe' sig sig o'noknopoe'batikonhua'apo. Himeneo Filetoere nama'da huamanmadika'eri o'nepo ¹⁸Jesucristotaj buttida huadik o'noknopoe'batikdepo huaboa'da nama'da on'manmadika'de. "Jesucristoen huaknopoe'eri e'bueyde' kurudyo Diosyo on'mabehuidke'uyate kenpa'da o'ene." Kenda nama'da on'manmadikika'. Huakka'ada on'peede'po onte'ti Jesustaj oknopoe'hue' o'ne. ¹⁹Diosen buttida hua'a o'unhuahuika'apo. Batikhue'dik o'eapo. Kenpa'ti hueretda huaknopoe'eri okbatikhue'ada o'noknopounhuahuika'apo. "Diosen

hueretda huaknopoe'eritaj Diosa o'makie'." Diosba' kenpa' oa'. "Aya'ada Jesucristotaj huaknopoe'eri dakhuea' onte'ti kahue' ka'ne'po," Diosa oa'.

²⁰Huakka'mon Jesusen huaknopoe'eri e'nopo'korede'te 'urunopo'da Apag Diestaj daka' on'nigpeika'po Diestaj on'duruggaka'ika'. Kenomey konig huairien 'uru plato' o'ne. Konig huairien oro huakupe plato' konig o'ne. Nog huairi en'batiakte on'batobape'po 'uru oro plato' huae'te on'bape'ika'. Nog huaknopoe'eria Jesusen sue'da o'noknopoe' dakiti nigpeehue' o'nenok Diosa batoduruggakhue' o'mae. Konig sorok koso o'nepo konig huakka'tehue' o'nepo konig oktig tajpo konig huaena' o'ne, be'api' pakhue'dik o'ne. ²¹Diosen 'urunada e'ka'ta' e'paknayo 'urunopo'da ika'dik o'ene huadaknada nopojika'dik o'ene, huadakda kika'dik o'ene, "Do'taj bekkahuea'," tiona'pakika'dik o'ene, kenyo'da huadakda o'kika'po 'urua'da Diestaj o'nigpeika'po Diosenyo'da o'epo, Diosa oro'taj durugnanada mo'eapone.

²²Huaboa dakhuea' e'ka'ta' huakka' on'nopojika'po dakhuea' e'ka' o'deretpakika'. Ken konig pakhue' yae'. Dakhuea' e'ka' nopoe'hue' yae'. Huadak e'ka kenpa'ti kenda Diosa o'pak kenyo'da yanopoe'po yaeretpakika'. Huakka' yapakpo Diestaj daka' yaknopojika'po yanigpeika'. Huakka' yapakpo aratbuttaj di' yamaika'. Huakka' ya'pakpo huaknopoe'eri aya'tada yamanoeynoeyika'. Nog huaknopoe'eri 'urunopo'da Diestaj daka' on'nigpeika' daka' on'tiona'pakika' kenomeyere 'urua'da yag'kika'. ²³Sue'da huaknopoe'eri o'nika' kenteda i'ika'ne. Huakka'dikda on'batia'pakika'nig'a nama'da on'batia'pakika'. Ida huayahuaya on'bahuadiaypo on'batoare'ika'. Kenomeytaj manpeehue' yae'.

²⁴Oro' Jesucristoen huanigpeika'eri o'epo Diosen huadak hua'a huamanmadika'eri e'ead a o'diaypo batoare'ikahue'dik o'epo aya'tada daka'da manbatia'pakdik o'ika'po daka' manmadika'dik o'ene. Nogomey dakhuea' egka'te bahuadiayonhue'dik o'ene. ²⁵Hueretda huaknopoe'eri ere sue'ada nama'da o'noknopoe'epo Diosen buttida hua'a e'peeta' pakhue' o'nika'. Nopoenkahue' o'nepo toto'taj on'nigpeika'. Dakteynopo'da yaepo buttida hua'ayo' daka' yamanmadika'. Daka' i'manmadika'po kirigayo' yamationa'pakpo Diosa kamanopo'kore'po buttida hua'a ka'noknopoe'po. ²⁶E'nopo'korede'te onte'ti toto'taj nigpeikahue' o'nepo Diostaj huaboa'da on'nigpeika'apo.

**Nogok kene'huaya' huame'noete
Jesucristo tiakhued ee'te aratbut
dakhue'yo' on'nopoika'po
dakhuea'da ogkika'apo.**

3 ¹Nogok kene'huaya' huame'noete Jesucristo tiakhued ee'te aratbut dakhuea'nanada ogkika'apo. Ke'poda o'ea'po. Kenoka' aya'ada Diostaj oknopounhuahuhue'dik o'neapo. ²Huata'da di'nanada o'neapo. Huakupe huakka' o'deretpakika'apo. 'Uruda ijje' kenpa'da on'nopoika'apo. Huadaknanada ijkikay nama'da on'nopoika'apo. Huadaknanada ijkikay nama'da on'nopoika'apo. Diostaj on'tibirae'ika'apo. Huaojtaj huayeretaj manigpeikahue' o'neapo. Nogomeya huadak on'manigkika'nig'a "Dakiti" manahue' o'nika'apo. Diostaj pakhue' o'neapo. ³Nogomeytaj di' maehue' o'neapo. Matinepahuihue'da o'neapo. Manoe'noeyhue' o'neapo. Bakkahueahue' o'neapo. Dakhuea' on'mahui'ia'apo. Katetapi' o'deretpakika'apo. Matinepahuihue'da dakhuea' on'magka'apo. Huadak

huaka'eriomeytaj on'bahuadiayapo ⁴Huadi'da on'taene e'mana'ada dakhuea' on'magka'apo. Daka' oknopoe'hue'ada dakhuea' on'magka'apo. "Huairi ijje'." "Huadaknanada ijje'." "Huakka' i'jnopoey." Nama'da on'manbatia'pakapo. Diostaj pakhue'da o'nepo huamai'hue' e'mamayika'ta' o'deretpakapo, baile o'deretpakika'apo, kenpa'da e'durugpakta' o'deretpakika'apo. ⁵Onere yan'batadi'kea'apetpi'. Onere yan'tiona'pakapetpi'. Ontaj mon'madika'apetpi', kenda e'ka'ada "Dios teyhue' o'e. Aratbuttaj batihuapokhue'dik o'e. Dakhue'taj yareahue'dik, e'bueytaj noyhuadahue'dik o'e Dios." Aratbuttaj mana'dik o'neapo.

Kenomeytaj yamakika'. ⁶Sue'damon nama'da huamanmadika'eri o'nepo Diostaj nama'da e'manmadika' on'manmadikika'. Nama'da on'manika'po nogen jakyo on'kudika'po ettone'taj nama'da on'batia'pakpo engaña ogkika'. Kenomey ettone'a ida nama'da e'manmadika' o'noknopoe'po nama'da on'nopoika'po dakhuea'da ogkika'. ⁷Kenpa'ti inomey ettone' huabodik e'manmadika'taj en'peika'ada Jesucristoen buttida hua'a nopoenkahue'dik o'nika'. ⁸A'nennanada botta' tidig huaka'eri o'nika'uyate. Janes Jambresere o'nika'uyate. Egipto gobierno huairia Moiséstaj nigpeehue' ka'e'po tidig ogka'uyate. Ken konig nama'da huamanmadika'eri ogkika'po. Jesucristoen buttida hua'a oknopoe'hue' yane' nama'da on'manika'apo. Nama'dayo' on'nopoika'po buttida hua'a o'manmadikikay e'mana'ada Diosen nama'nada on'manmadika'apo. ⁹Sue'da huakka'mona on'manigpee'apo. Idada nama'da on'manmadikanhua' aya'ada

on'maknokotpo on'manigpeebatikapo.
Konigti a'nennanada Janes Jambresere
nama'da on'batia'pak'uyate.
Aratbuta ida on'maknokotpo
on'manigpeebatik'uyate.

**Kene'huaya' Timoteotaj
ona'uyate Pabloa.**

¹⁰Diosen Jesucristoenera
buttida hua'a o'manmadikika'
daka' o'tinopoene, sion. Diostaj
o'nigpeika' o'tinopoene. Kenda Diosa
o'pak o'kika' o'tinopoene. Diostaj
o'durugpakika' o'tinopoene. Diostaj
Jesucristoeretaj daka' oknopojika'
o'tinopoene. Be'api' oknopohue'
o'neonhuahuika' kenomeytaj idada
bahuadiayonhue' o'ika' o'tinopoene.
Do'taj dakhuea' e'nogka'tada diayhue'
o'ika' o'tinopoene. Aratbuttaj
di' o'maika' o'tinopoene. Pai'da
e'nopo'unhuahuada oknopobatikhue'
o'ika' o'tinopoene. ¹¹Huabokereka
dakhuea'da me'nogkame'ne. Pai'nanada
ijnopo'enuhuahua'mey. Antioquia
huakka' jakyo kenpa'ti Iconio
huakka' jakyo kenpa'ti Listra huakka'
jaky huabokereka dakhuea'nada
menogkame'ne. Huakka' pai'nanada
en'nopo'eanhuahua'tada Diosa
be'tihuapokonhuahuame'ne. Kenda aya'
o'tinopoene, sion. ¹²Kenpa'ti aya'da
Jesucristotayo'da huanigpeika'eritaj
oknopohue' hua'eriomeya dakhuea'
on'magka'apo kenpa'ti pai'da
on'manopo'ea'apo. ¹³Huabokerekomey
eknopoe'ta' pakhue' o'nepo dakhue'da
o'nepo da huaa'eri o'nepo nogiti nogiti
dakhue'ada on'nopeapo. Nogiti
nogiti dakhuea' on'magka'apo. Da
on'mana'ika'apo kenpa'ti nogtakon
nama'da on'maknopoeapo.

¹⁴Kirigayo' dakhuea' egkika'tada
do'a on'mandikanhuame'ne kenda
batikhue'da yaknopojika'. Jesucristoen
buttida hua'a on'madikanhuame'nok

kenda daka' yaknopoeonhuahuika'.
¹⁵On huasi'poedada Diosen hua'ataj
i'peika'uy. Diosen hua'a i'peepo
Diostaj Jesucristoeretaj iknopoe'uy.
Jesucristotaj iknopoenok Diosa
o'nopo'korea'po o'nopo'yarea'
kenpa'ti Diostaj kirigayo'
e'nigpeika' huadak huakika' Diosa
betihuapokika'ne. ¹⁶A'nennanada
Diosen huamanbatia'pakeria
mo'nigmadoya'uyate. Nogok nogok
Diosenba' mo'nigmadoya'uyate. Diosa
o'manopo'ea'nok mo'nigmadoya'uyate.
Nogomeytaj Diosen buttida hua'a
huamanmadika' Diosenba'a
bo'tihuapokika'ne. Diosen hua'a
boktibutukea'ika'ne. Dakhuea'
o'kika'nig ke'na mo'nopo'ea'ne. Huadak
e'kika' kenpa'ti Diostaj e'nigpeika'
Diosenba'a mo'manopo'ea'ika'ne.
¹⁷Ken aya'ada Diosen huakadhua'
Diosenba'a daka' mo'nopo'ea'ika'ne.
Aya' huadak huakadhua' Diosenba'a
bo'tihuapokika'ne.

4 ¹Onte'ti Jesucristo Huairi
o'tiakapo. Aya'tehuapa'da
huakhuairi o'epo o'tiakapo. Aya'ada
on'nigpeika'apo. Aratbut e'noetaj
e'bueytakon dakhuea' e'kika'nayo
Jesucristoa kenpa'da dakhuea'
mogka'apone. Ken Jesucristo Dioserea
me'pee'po 'urua'da ona'ne, sion.
²Menokapi' aratbut egkupopakte
Diosen huadak hua'a yamanmadikika'.
E'peeta' en'paknayo e'peeta' pakhue'
e'ne'tadapi' Diosen huadak hua'a
yamanmadikika'. Batikhue'da kirigayo'
yamana'ika'. "Dakhuea' bo'kika'nig
nopo'korea'dik mo'ene. Jesucristotaj
oknopoe'dik mo'ene." Kirigayo'
yamana'ika'. "Dakhuea' bo'kika'nig
yan'batik yan'nopo'korea' huadakyoda
yag'kika'po Diostayo'da yan'nigpeika'."
Huaknopoe'eritaj kirigayo' yamana'ika'.
Kirigayo' yamanmadikika'.

³Nogok huakka' huaknopoe'eri

buttida e'manmadika'taj pakhue' o'neapo. Huamanoanhua'diktaj pakhue' o'neapo. Huadakda huaka' e'manmadika' pakhue' o'neapo. Nama'da huamanoanhua'yo'da on'eretpakapo. ⁴Buttida e'manmadika'taj onte'ti peehue' o'neapo. Adhuea'pane'en en'batia'paktaj huakka' on'peika'apo. ⁵Onnayo, daka' yanopoika'po huadaky'o yakika'. Pai'da e'nopo'epi' daka' Jesucristotaj yaknopoika'. Jesucristoen huadak hua'a batikhue'ada yamanbatia'pakika'. Katepi' ka'dik i'epo kenda yakikati'. Ken daka'da ona'ne, Timoteo.

⁶Diostaj daka' yoknopoika'nok ida huabokerekomeya do'taj men'arakaponok ida bueydik ijjeapoy. ⁷Batikhue'ada 'urua'da Diostaj ijnigpeonhuahuikay. Diosen hua'a batikhue'da ijmanmadikanhuahuikay. Toto'taj nigpeehue' ijikay. Aya' Diosa mena'uyng kenda ijkadhuahuikay. ⁸Konigepo konig "premio" kurudya' Diosa me'noanhua'huika'apone. Jesucristo Huairi e'tiakde'te kurudya' me'noanhua'huika'apone. Oro' huadakda e'kika'nayo Jesucristoa huadaknanada mogkika'apone oro'taj. Konig "premio" e'yok Jesús Huairi huadakda huamanoeynoyeria huakka'tada o'manoanhua'huika'apo kurudya'. Aya' Jesucristotaj on'maboika'po aya'tada o'manoanhua'huika'apo kurudya' Diosere.

**Timoteotehuapa'yo'da
o'batia'pak Pabla.**

⁹Idamon behuatiak, sion. ¹⁰Demas doere o'ika'nig'a do'taj e'tihuapokika'ada katetapi' o'batiahuayika'nig kenda huakka' o'pakpo bekhuaame'ne Tesalónica huakka' jakyo. Kenpa'ti Crescente

Titoere doere o'nika'nig'a e'tihuapokika'da Crescente Galacia huadaribayo bekhuaame'ne kenpa'ti Titoa bekhua'po Dalmacia huadaribayo o'huame'. ¹¹Lucasyo'da doere o'ika'. Marcostaj yaukpo yahuahuaypo iyoda onere yan'tiak. Ke'nanayo e'manmadika'te tihuapokdik me'eapone. ¹²Efeso huakka' jakyo Tíquicotaj ijta'mona'mey. ¹³Kenoka' yatiakpo do'hued yudtaj be'tatotiak. Troas huakka' jak Carpoen jakyo ijjeanmey. Kenpa'ti do'hued beroba' be'tatotiak.

¹⁴Alejandro sirosot huaka'eri o'e. Do'taj ke'na dakhuea' megkame'ne. Dakhuea' o'kame'nok oro'en Jesús Huairia castiga ogka'apo. ¹⁵Keyoj ontakon dakhuea' megka'apetpi'. Jesús en huadak hua'a o'manmadikika'nig kennayo pakhue'nanada o'e.

¹⁶A'nennada huakkuruda Romayo huakka' jakyo huairitaj ijbahuahua'po dakhuea' kahue' ijikay. Ijmana'po Jesucristoen huadak hua'ayo'da ijmanmadikikay. Kenda huadak hua'ayo'da nogyo nogyo ijmanmadikikay. Roma huairitaj ijmana'mey. Roma huairitaj e'mana'te nogtiapi' ehue' doere men'tobome'ne. Be'api' tihuapokhue' me'neme'ne. Aya'da me'nokhuame'ne. Diosa kabakkahue'po castiga magkahue' kamae'po. Kenda ijpaki. ¹⁷Roma huairitaj e'mana'pakte Jesús Huairia be'tihuapokme'ne. Diosa be'tihuapokika'nok aya' judío ehue' aratbuta kan'mapee'po Jesucristoen huadak hua'a ijmanmadikanhuamey. Sue'ada do'taj diga' men'huadiayme'ne. E'arakta' en'tipaktada Diosa be'tiokame'nok arakhue' me'neme'ne. ¹⁸Dakhuea' egka'ta' Diosa be'tiokika'apone. Diosere kanoehua'huike'po

me'tojka'ne "Dios 'uruda o'ika'."
Mon'batia'pakonhuahuika'.

**Pabloa o'kuhuitdepo
kene'huaya' o'dikta'mona'po.**

¹⁹Priscataj Aquilataj
kenpa'ti Onesíforoen huabettaj
ijmanigdikta'monay. ²⁰Erasto
Corintoyo o'yahueme'. Trófimo
dakhue' o'eme'nok Melito huakka'
jakyo ijjeanmey. ²¹Huahuioj

tiakhued ee'te tiakdik ee'nayo
do'taj yatiakti'. Huakka'a
mo'dikta'mona'ne, Eubulo,
Pudente, Lino, Claudia, aya'
huaknopoe'eri huama'buya
mo'nigdikta'mona'ne.

²²Ontaj Jesucristo Huairia
kanopo'teypakike'po kenpa'ti aya'
Efeso huaknopoe'eriomeytaj daka'
kamatoike'po ijtiona'paki. Kenda do
Pabloa ona'ne, ken.